

STANOWISKO nr 9/2018
Konwentu Wójtów Gmin Wiejskich
Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z dnia 27 września 2018 r.

w sprawie zmiany ustawy o pomocy społecznej w zakresie pomocy osobom bezdomnym

Zgromadzeni na XXV Konwencie Wójtów Gmin Wiejskich Województwa Kujawsko - Pomorskiego chcemy zwrócić uwagę na problem jaki powstał w związku ze zmianą ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2018 r. poz. 700 z późn. zm.), a dotyczący konieczności zapewnienia osobom bezdomnym z terenów gmin tymczasowego miejsca w noclegowni i związanego z tym obowiązku ponoszenia przez gminy kosztów „za gotowość” do przyjęcia osób bezdomnych.

Należy mieć na uwadze, że bezdomność jest zjawiskiem, które dotyka coraz więcej gmin. Zadania związane z łagodzeniem skutków bezdomności znajdują się po stronie gminy. Jasno reguluje to ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz.700 z późn. zm). Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy udzielenie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. W związku z tym, że zadanie to należy do zadań własnych o charakterze obowiązkowym, każda gmina musi je realizować. Zgodnie z art. 48 a ust. 1 ww. ustawy „udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi”. W kwietniu 2017 roku oraz w kwietniu 2018 roku pojawiły się wytyczne Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w zakresie pomocy osobom bezdomnym, w których czytamy, że każda gmina powinna realizować zadanie dotyczące bezdomności poprzez każdą z wymienionych form schronienia, w tym również przekazywać środki finansowe noclegowniom za gotowość do przyjęcia osoby bezdomnej do tejże placówki.

Wydanie wyżej wskazanych wytycznych i zmiany w ustawie o pomocy społecznej w sprawach dotyczących bezdomności oceniamy pozytywnie, jednakże budzi w nas szczególny niepokój obowiązek ponoszenia przez gminy kosztów za gotowość umieszczenia osoby bezdomnej w noclegowni, a wręcz podpisania umowy z taką placówką. Niepokój jest tym większy jeżeli w gminie nie ma znacznego problemu z bezdomnością i do tej pory

wystarczyło porozumienie ze schroniskiem dla osób bezdomnych, w którym te osoby były umieszczane. Po analizie rynku w sprawie zakupu usług w noclegowni wiemy już, że przykładowy koszt opłaty za gotowość to kwota 20,00 zł za dobę. Licząc tą kwotę w skali roku jest to suma ok. 7000 zł. Przy ograniczonym budżecie gmin przekazywanie środków finansowych za „pusty pobyt” osoby w noclegowni jest dla nas absurdalny. Ponadto za taką kwotę można pomóc realnie innym świadczeniobiorcom ośrodków pomocy społecznej.

Bardzo dobrze oceniamy wprowadzenie ustawowego zapisu dotyczącego bezdomnych, uznanych za niezdolnych do samodzielnej egzystencji i możliwości umieszczania ich w schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, co powinno poprawić sytuację bezdomnych, bo do tej pory na miejsce w Domu Pomocy Społecznej czekało się latami. Powstanie schronisk z usługami opiekuńczymi, z o wiele lepszymi warunkami to słuszne posunięcie, jednak martwi nas skąd schroniska mają wziąć pieniądze na modernizację, remonty i kupno nowych sprzętów? Większość schronisk prowadzą organizacje, które będą oczekiwały od gmin wsparcia finansowego w przystosowaniu istniejących placówek do nowych wymogów. W wielu samorządach konieczne będzie utworzenie nowych placówek, bo istniejących nie będzie można przystosować do architektonicznych wymogów rozporządzenia. Również sama usługa, ze względu na konieczność zapewnienia opieki, będzie generować większe koszty. Wszystko to oznacza dodatkowe wydatki dla gmin.

Rozwiązywanie problemu bezdomności jest tematem bardzo ważnym. Chcielibyśmy jednak, aby prace nad jego rozwiązaniem nie dotyczyły i nie obciążały finansowo wyłącznie gmin, które przy często bardzo skromnych budżetach, muszą mieć na uwadze przede wszystkim racjonalne wydawanie środków finansowych. Dlatego liczymy na dyskusję Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z samorządami w tym zakresie i rozwiązanie istotnych z naszego punktu widzenia kwestii.

Przewodniczący Konwentu

Jacek Brygman
Jacek Brygman
Wójt Gminy Ciekryn

Otrzymują:

1. Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Pani Elżbieta Rafalska
2. Wojewoda Kujawsko - Pomorski - Pan Mikołaj Bogdanowicz
3. Przewodniczący Związku Gmin Wiejskich RP - Pan Marek Olszewski
4. Wójtowie i Burmistrzowie Gmin Wiejskich Województwa Kujawsko-Pomorskiego